

Strategia Instituțională a Resurselor Umane
pentru Cercetători, conform Cartei Europene a
Cercetătorilor și Codului de Conduită pentru
Recrutarea Cercetătorilor

Introducere

Carta Europeană a Cercetătorilor și Codul de Conduită pentru recrutarea cercetătorilor (C&C) constituie un instrument important al politicii Uniunii Europene în domeniul atragerii, dezvoltării și promovării activității de cercetător, dar și a cercetării în general. Aceste documente sunt orientate spre creșterea comunității de cercetători și tind să asigure, că piața muncii pentru cercetători este transparentă, deschisă și atractivă. Aceasta va contribui la sporirea interesului pentru activitatea de cercetare, va facilita dezvoltarea carierei în domeniul științific, va asigura atragerea și menținerea persoanelor talentate, va consolida, dezvolta și menține potențialul de resurse umane în domeniul cercetării-dezvoltării.

Carta Europeană a Cercetătorilor și Codul de Conduită privind Recrutarea Cercetătorilor specifică rolurile, responsabilitățile și prerogativele cercetătorilor și angajatorilor. Institutul Național de Cercetări Economice (INCE) a aderat la documentele respective în anul 2015.

Strategia Instituțională a Resurselor Umane pentru Cercetători (SRU-C) este un document instituțional racordat la principiile, stabilite în Carta Europeană a Cercetătorilor și Codul de Conduită privind Recrutarea Cercetătorilor și adaptate la actele normative naționale, care își propune să asigure recrutarea și angajarea candidaturii potrivite, după principiul de excelență/performanță, care va aduce beneficii cercetătorilor, instituțiilor și întregului sistem de cercetare în ansamblu. Strategia promovează cariera de cercetător, face cercetarea mai atractivă, asigură egalitatea șanselor pentru toți candidații și facilitează mobilitatea personalului științific. În ansamblu, aceasta va contribui la promovarea excelenței și creșterea rentabilității investițiilor în cercetare.

Activitatea INCE rezidă în organizarea și realizarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative în domeniul economico-financiar și socio-demografic, vizând evoluția proceselor economice și sociale din țară, asigurarea creșterii economice durabile, nivelului de trai decent și sporirii calității vieții populației. Institutul colaborează cu numeroase centre academice din Republica Moldova și din străinătate, cu administrația publică centrală și locală, precum și cu reprezentanții părților interesate din mediul de afaceri și social. Pornind de la aceste obiective, strategiei îi revine sarcina de a îmbunătăți întregul proces de recrutare a resurselor umane pentru a face mai transparentă gestionarea carierei cercetătorilor. În acest context, INCE își propune sporirea capacităților și experienței capitalului uman prin aplicarea la diferite programe europene și internaționale, conectarea la infrastructura științifică europeană. Luând în considerare faptul, că în cadrul INCE sunt pregătiți tineri cercetători, doctoranzi și postdoctoranzi, pentru care sunt invitați profesori din centre științifice/universități din alte țări prin organizarea unor cursuri, seminare și work-shop-uri, este important ca strategia să corespundă cerințelor internaționale/europene.

Toate acestea vor facilita și consolida legăturile dintre platformele aferente cercetării științifice: educație, cercetare, inovare, transfer tehnologic și de cunoștințe, cele private (business), care contribuie, pe această cale la formarea unei societăți bazate pe cunoaștere.

1. Principiile de bază

O prioritate extrem de importantă și actuală pentru INCE este asigurarea unui proces de

recrutare, bazat pe principiul deschiderii, transparenței și de merit, astfel încât să fie selectat cel mai bun dintre candidați. Mai mult ca atât, se consideră, că respectarea acestor principii favorizează mobilitatea internațională a cercetătorilor, schimbul de cunoștințe și, în ultimă instanță, conduce la sporirea calității în cercetare.

Întrucât INCE și-a asumat responsabilitatea de a respecta și implementa toate principiile prevăzute în Carta Europeană a Cercetătorilor și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor al UE, procedurile aplicate pentru selectarea și angajarea personalului sunt determinate de un set de principii de bază, care garantează tuturor persoanelor acces egal la locurile de muncă, în conformitate cu prevederile constituționale privind recunoașterea egalității, meritelor și abilităților, respectând, în același timp, reglementările naționale și internaționale din acest domeniu. Mai mult ca atât, principiile C&C sunt aplicabile și pentru recrutarea întregului personal al INCE, indiferent de categoria profesională al acestora.

Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică (BRTȘ), care activează în cadrul INCE este specializată în domeniul informației tehnico-științifice, relevante pentru procesul de cercetare, expertizare, cunoaștere și educație. De asemenea, aceasta este titular al unui patrimoniu unic al Republicii Moldova, având rolul de a conserva, digitaliza și facilita accesul la colecții, baze de date naționale și internaționale. Totodată, misiunea bibliotecii este de a oferi acces la resurse nelimitate, produse și servicii de calitate pentru a contribui la eficientizarea procesului de studiu și cercetare din țară, precum și la promovarea rezultatelor și inovațiilor științifice în societate și mediul de afaceri. Astfel, este important ca personalul profesionist să fie recrutat în conformitate cu principiile și directivele C&C.

Până în prezent, în conformitate cu politica Resurselor Umane a INCE, recrutarea întregului personal a fost efectuată prin intermediul unui proces competitiv de selecție. Totodată, elaborarea și aplicarea prezentei strategii va spori gradul de transparență în procesul de recrutare a personalului, va deschide noi oportunități pentru angajarea unui personal performant cu rezultate excelente și, pe această cale, va consolida potențialul uman instituțional.

Criteriile de aplicare a strategiei, pe dimensiunea angajarea deschisă, facilă și transparentă sunt după urmează:

- I. **Publicare:** Informațiile despre locurile de muncă vacante vor fi publicate pe pagina web a INCE, în presa periodică națională (reviste naționale cu diseminare largă pe teritoriul țării), pe alte portaluri on-line naționale și internaționale ale pieței muncii cu largă vizibilitate. Ofertele locurilor de muncă trebuie să includă o descriere amplă a cunoștințelor și competențelor necesare, cu precizarea titlului specific poziției oferite, principalelor atribuții și obligații de serviciu, care vor fi executate, criteriilor aplicate pentru evaluarea cererilor și a competențelor, termenelor și procedurilor de referință, aplicare la selecția personalului.
- II. **Transparență:** Ofertele publicate pentru locurile de muncă vacante trebuie să definească cerințele minime, criteriile de evaluare și importanța relativă a fiecărei cerințe.
- III. **Egalitate:** Oferta trebuie să asigure (să se bazeze pe **principiul incluziunii**) ca nici un solicitant al locului de muncă să nu fie exclus, cu excepția cazului, în care nu sunt îndeplinite cerințele prezentate în ofertă. Toate cererile, care corespund cerințelor

stipulate în ofertă vor fi examinate, fără discriminarea solicitanților pe motive de sex, vârstă, origine etnică, națională sau socială, religie, orientare sexuală, limbă, dizabilitate, opinie politică, statut social sau economic.

- IV. **Merit și abilități:** Procesul de selecție se va baza pe evaluarea CV-urilor, utilizând metode predefinite de evaluare, interviuri etc, care va asigura obiectivitatea procesului. Intervalele de carieră sau variațiile cronologice ale CV-urilor sunt considerate ca parte a evoluției profesionale și, prin urmare, ca o contribuție potențial valoroasă în dezvoltarea profesională a cercetătorilor către o carieră multidimensională.
- V. **Profesionalism și imparțialitate:** Comitetul de selecție/Comisia de concurs, care va evalua meritele solicitanților, la rândul său, va avea un format reprezentativ ofertelor înaintate, fiind constituit/ă din profesioniști în domeniul managementului cercetării, cercetători cu titluri și experiență în cercetare, tehnicieni cu cunoștințe și experiență în domeniu, tineri cercetători și membri ai sindicatelor, fiind evitate conflictele de interese cu candidații admiși la procesul de selecție.

2. **Comitetul de selecție/Comisia de concurs**

Comitetul de selecție/Comisia de concurs se va constitui din minim trei membri, cu diferite niveluri de experiență și competențe, totodată, cu asigurarea unui echilibru între bărbați și femei. Membrii Comitetului de selecție/Comisiei de concurs se vor selecta după principiile expuse mai sus, iar componența nominală a comisiei se va aproba pentru fiecare ofertă separat, de către Consiliul științific al INCE. Examinarea componenței comisiei de către Consiliul științific are caracter recomandabil și este urmată de emiterea unui ordin, semnat de către directorul instituției. Mandatul comisiei este un de un an, iar validarea mandatului trebuie să fie efectuată cu o lună înainte de semnarea ordinului privind anunțarea concursului public. După emiterea ordinului de creare a comisiei, componența acesteia va fi publicată pe pagina web a INCE.

Comitetul de selecție/Comisia de concurs asigură evaluarea corespunzătoare a calificărilor academice și personale, a competențelor și abilităților candidaților, inclusiv a calificărilor, obținute de candidat pe parcursul experienței sale în contextul mobilității internaționale și profesionale. Criteriile de evaluare urmează a fi în concordanță cu cerințele poziției oferite.

3. **Proceduri**

Toate ofertele de muncă (locurile de muncă vacante) vor fi publicate pe pagina web a INCE, în presa națională (jurnalul oficial al Republicii Moldova) și alte portaluri relevante pentru locuri de muncă cu largă vizibilitate națională sau internațională. În special, pentru profilurile de cercetare, acestea vor fi plasate pe EURAXESS. Toți candidații, care vor răspunde la oferta de muncă, vor primi un e-mail, prin care se va confirma recepționarea cererii pentru funcția respectivă.

După evaluarea eligibilității candidaților, va fi publicată lista candidaților, incluși în procesul de recrutare.

Procedura de selecție este competitivă și constă din trei etape: **Prima** - evaluarea cererii

în baza principiilor de merit; A **doua** - evaluarea aptitudinilor, bazată pe interviul personal. Candidații, admiși la interviul personal, vor fi evaluați în baza criteriilor și rezultatelor predefinite și transparente ale procesului de selecție publicat online. **Etapa a treia** prevede alegerea în funcție a cercetătorilor științifici, selectați și promovați de către Comisia de concurs, în cadrul Consiliului științific prin procedura de vot secret (conform p. 4.4 Statutul INCE).

4. Condițiile de muncă

INCE oferă angajaților săi condiții de muncă în conformitate cu codul muncii al Republicii Moldova și principiile C&C, cu acoperire integrală a securității sociale și sănătății în muncă, asigurarea cu cele mai noi tehnologii sau tehnică de înaltă calitate pentru desfășurarea activităților de cercetare. De asemenea, contractul colectiv de muncă INCE, prevede mai multe detalii specifice angajaților INCE și susține pe deplin principiile, prevăzute în Carta Europeană a Cercetătorilor prin includerea în regulamentele sale de muncă a unor măsuri importante de reconciliere a vieții profesionale cu viața de familie.